

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ,
ET SANCTO LUCE ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUESTIO MEDICA,
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XVII. MARTII MDCCXVIII.

M. LUDOVICO GUILLOT, Doctore Medico, Præfide.

An lactis in pulphagis lumbrici citius, serius exerceant variola?

VIX dñm editus infans ejularum vociferatur, quem odorati mala quæ futura sunt jure ac merito suspicamini. Tertiam infantum partem terris fata tantum ostendunt, nec ultra esse sinunt; quasi verò humana propago nimium potens visa, si hæc dona fecisset propria. Ne naturam innocentem hujuscæ fragis arcesas, in parentibus residet omnis culpa; alidius libidinibus confecti procreandis liberis operam dant: in complexu veneros, etiam ad abolitionem pervenerit conceptus, infans nuntius impet; brutis animantibus longe lasciviores, in quibus prægnantibus libidinis ardor planè evanescit, quæ expleta jam sunt vener. Mulieres patris discernim ægrè subeunt, nutritis labores, nisi fortuna urgeat, non tolerant. Aliene nutritæ brutis intentæ fides minus oclatent exequuntur; in alumnorum salutem optime consulere arbitrantur eos pulculâ ingurgitando; si lugendi modum sine morâ non fecerit. Puliones guttura invitæ pandentes, objectam offam corripere coguntur, cæ fartu, obstru, fusque cunis tenerima resolvunt membra, veternosos esse dicites; nutus hæc oia sibi fecissent altices, tempestiva ad mammas alumnorum appositione, delicatâ ac molli palpatione, vestium sordidarum mutatione, dulci lavacro; hæc obsequia non multi sudoris & laboris placidam pupulis quietem conciliant. In secunda valedine ea congruunt inter se quibus conslamus; fluida & solida aquis libantur ponderibus; Crassiora alimenta citius quam par est cedant in usum, ruitura est hæc proportio. Offusus nobis crassus aer, densus, caliginosus corpus depravat, spiritum obscuro, respirationem magno suffocationis metu intercepti. Potiori jure ejusdem indolis victus eodem modo corpus immutat, de quo optimo & pristino statu deturbat, ut potius qui omnium morborum præstantissima est causa atque Princeps. Quidni graves affectus pulte saginata non adoriantur? Fibre pueriles molliores, laxiores, tritura ferè nesciunt. Hinc glutini subigendo impares evadunt. Fermentationis partes tutamini? Fermentum talis inops, sero abundans, glutinosum cibum conficere non valet. Alimentum crassum atque lentum lactentibus exhibitum, sanguinem suæque naturæ consentaneos profert humores, eorumdem morus sufflamina. Hinc obstructio, hinc hæmorrhagia hinc corporis omniumque facultatum ejus perversio; quæ vitia gravissimorum morborum antecedentes, & continentes causæ sunt.

SUNT infantæ certi affectus, quibus non afficiuntur adolescentes: sunt & ineuntis adolescentis; non eos constans jam patitur ætas, quæ media dicitur: sunt etiam hujus ætatis; nec ii quidem grassantur in senectutem. Quin etiam infantia multo plures quam ulla alia ætas mortis casus habet, facilis in morbos incidunt infantes, gravius ægrotant, tristius curantur; illud tanquam ex oraculo Apollinis editum videbitur, si eorum ad Lumbricos proclivitas adinadversa fuerit: hic affectus sexcentorum morborum opifex, vel saltem comes adversæ valetudinis æstus habendus, & veluti altera pandora pixis: ex lumbricis exiuntur ac emanant ventris distensio cum murmure ac distorsione, varia alvi profluvia, halitus crudi & acidi, corporis dissolutio, faciei pallor ac rubedo, oculorum suffusio vel sugillatio, narium pruritus, stridor dentium, vermes nonnunquam infesta morsu aut fætu ferunt & lancinant, siccam tussim movent, oris ventriculi præcordiorumque compunctionem, animi defectiones, epilepsias, febres, pavores, & strangulandi metum inferunt; lumbrici affecti nauseant, vomunt, modò efuriunt, modò fistulentes sunt stomachi, quibus malis plerique infantes exinguntur. Parentes! vestrum consilium est si mentem confister non patiatur patrius amor & in liberis omnis sit cura, quid sibi est faciendum ut materiam verminosa proveniunt, lumbricorumque genesis inhibeantur; frustra docere quis alendæ soboli sit cultus, quæ pabula expescat debile corpus, quibus vegetum robor tenetæ gliscat compagine, dñm in salvo & incolumi à vermicibus alumnò servando hospes sis ac peregrinus.

EX crassa atque lenta pituita quæ in intestinis frequens corrupta præparataque fuerat, ab uberrimo infuso calore suscitatur vitæque sumere lumbricos, vetus opinio est quæ re, multo magis quam verbis refutata jam pridem obsolevit. Omnis generis vivencia quæ hæcenus extiterunt, & in posterum futura sunt in primordiis rerum fuere condita in adeo parvâ mole ut sensum omnem effugiant, exilissima illa corpuscula ad munera viventium obunda sunt inepta, donec idoneam nascâ materiam eorum angustissimos ductus permeantem vitâ fruantur. Certa genitrix natura omnium animantium genus, seminum subsidio conservare studet. Alioquin omnia, omnimodis connecterentur, vulgò ferent portenta, femiseræ hominum species existerent, fruges è corpore vivo gignerentur, terrestræque membra cum marinis coirent. Incessit te cupido pueros parvulos à lumbricis eximendi? à pulculâ caveas, ne semina, & ut loqui amant vermium ova aut materia nutriendis hisce principiis apta, in intestinis coacerventur, victus infantis in materno lacte tantummodo consistat. Lac æternunquam expostum, vermium rudimentis per amplam atheris molem dispersis haudquaquam gravidatum, contaminatumque fuit. Persusum habeamus alimenta plurimis vermium scateere ovis, quæ in lacte non delitescunt. Assumpsum alimentum ubique mutatur, dñm in substantiam chyli planè & omnino fuerit conversum; chylus per vala, quorum perampla advertitur varietas, in omne corpore pulsus novas subit mutationes; adeo ut verminosa ova si existerint, disceperat, comminuta, tandem aliquando irrita cadant, priusquam ad mammas appellent. Parvis alendis natis appositum lac, ita exquisitè mutatur, subigitur, concoquitur, ut aptam & accommodatam nutriendis vermicibus qualitatem, vel substantiam ægrè nanciscatur. Puls perinde ac cuncta rerum vermium multitudine circumfluit, ex eaque chilus lumbricis nutriendis idoneus profertur; iis exculendis, materiâ acida sulphureâ opus est cujus exsuperantia pulculæ inest, quippe summus acor in eâ manifestò deprehenditur, nisi recens ac multa fuerit. Præclarè humano generi consultum videretur, si fetui omni pulmentario fuerit interdictum, eumque diu in consueto lactis usu retinuerimus, usque dñm initandus parum adolescat; eâ ratione vel morborum proclivitates non contrahentur.

MORBOS in intimo corporis recessu conditos, qui neque cerni, neque sensu ullo percipi possunt, & magnâ obscuritate involvuntur, intelligere, aperire, curare, magnum quid & multa cogitationis! futura prævidere, & affectus qui nobis accidunt cognoscere, prælagire, avertere, magnifica quædam res est & salutaris, si modò est ulla quæque proxima ad Deorum vim naturâ mortali accedere possit. De præsentibus morbis lumbricorum sobole dixi, apagesis. Nunc videamus, quid pueritiam progressis ætate eventurum, quo quisque morbo nominatim consistat, ut adolescens, si pulsus usus puerilem ætatem degenti non negatus fuerit. Morbos inter à natalibus ortum habentes, variolæ vi & perniciæ præstant, ex hominum millibus vix unum reperire fas est, qui semel in vita hisce pustulis non varietur. Quam lethalis sit lues, magnâ ægrotantium strage, sat innotescit; innumeri multis flebiles ex hoc affectu occidunt, nulli quam matribus flebiliore. Febrem variolarum comitem, rerum affinitate ducti, malignam dixerunt: Utroque morbo laborantes patris exerceant symptomata, partium internarum quævis sepius percunt, eademque ferè methodo curari postulant. Acerima atque attentissima causarum, symptomatum, curæ disquisitio externa foret & adventitia, ab iis qui ista dispartit, si videbitur, queritote. In eo cardo rei vertitur, ut observemus variolarum seminum diu in circumneunte sanguine altius reconditum oberare, ac nullam facere suæ præcursus fidem; haud dissimili ratione rabiei, epilepsæ, manie, arthritidis, si videbitur, manie, venereæ, &c. Semina longo temporis intervallo in contextu staminum sulphureorum involuta delitescunt ac conquelescent, nullam functionem læsonem accersunt; sui juris facta, vires exerunt vires, ratione majoris vel minoris sulphurum crassitudinis, citius aut tardius exierant, novaque febrium corpori incubat cohors. Abusu rerum quæ necessariò nobis ferendæ sunt, & sine quibus vivere non liceat, ad eruptionem insignantur, non verò gignuntur variolæ; ut ingenium res adaversè nudare solent, celare secunde; ita semina variolarum in probâ victus ratione inertia, citrà ullam vii significationem commorantur, in sulphureis veluti in localis obvoluta; ejusdem victus erroribus concitantur, sulphureis partibus dissolantur, disceperant in motum aguntur; tunc expedita principia morbida sanguinem conturbant, morbosque typum exhibent.

SIMUL atque editi in lucem ac suscepti sunt infantes in omni continuo victus pravitate versantur, alienissimis ita ingurgitantur pulmentariis, ut penè cum lacte nutritis errorem fuisse videantur, adventitioque temperamento ingenitum, & labefactatæ constitutioni natura ipsa cedat. Humanum corpus puerile cum sit præsertim puerile & affectioni subditum, ab adversis causis multo violo perperit ac sustinere. A pleniori & crassiore cibo pueri sunt humores, tenuiori verò liquefunt. Ex prioribus tardius, ex posterioribus citius evolventa fore variolarum semina non inficias iri posse. Simile quoddam observandum venit in oio, cerevisiâ, succis plantarum, syrups, conditis, &c: tardius aut citius accescunt, aut ebullunt hæc omnia, prout partibus crassius vel tenuius motui concipiuntur plus minusve apertis fœcant. Ut bilis una cum paucâ spiritus nitri copâ effervescat, diurno indiget spatio, menstruo autem fenem madens repositum ut accendatur. In nutritis! frontem exporrigunt, eorumque vultus novâ atque insolita hilaritate emittunt, triumphant vi variolas pulculæ usu protaxerint: pulsus confestim lætitiâ exultantem comprimit? tardius quidem sed periculosis & frequentius ingruunt variolæ. Per morbos nihil periclitantur, quorum naturæ morbus convenit, aut ætati, aut temporis quæ quibus non convenit. Nùm cutis asperior, durior, compactior, minusque pervia supervacaneorum exhalationi in iis qui ex pueris excederunt? Nùm senibus quam juvenibus, feminis quam viris, obesioribus quam gracilibus, incolis regionis frigidiæ quam calidæ periculorū variolarum affectus? In his enim quæ in illis sanguis majori crassitudine pollet, seminumque morbidum summo per intricatum non sine negotio expromitur; vel minus integrâ succedit noxiorum per cutis poros effusio, cujus sanæ expirationis defectu gravissima variolarum exurgunt symptomata; cum eandem labem sanguini inurta pulculâ, summopere languorem pariat cibum imperfectus & hærens ardenti stomacho. Non mediocriter stupens puerpago aliquando variolis correptos vacare periculo: exemplo sunt bestie in quibus vis naturæ inspicit potest, quarum in fetu & educatione laborem cum cernimus, naturæ ipsius vocem videmus audire. Catuli ejusdemque speciei nulla cibaria præter ubera sibi admoda consumunt; quas imitare oportet, propriisque mammis filios nutras. Quænam fronde coronam interemus servanti parvulus cives, & funera charæ prolis morantur.

Ergo lactentes pulphagos lumbrici citius, serius exercent variola.



Proponebat Parisiis CLAUDIUS BRUNET, Lugdunæus, Baccal. Medicus Parisinus. A.R.S.H. 1718. à 6^a ad merid.